

MENTAN

Lagt til rættis: Eyðun Klakstein

Gamlar plátur stórt virði

Seinastu árin hevur eitt LP rák havt við sær, at sølan av vinyl-plátum er nógv vaksin. Serliga eru tað vaksnir menn, sum hava funnið sær plátuspælaran og gomlu pláturnar framaftur.

Javnan verða plátur seldar umvegis bólkar á facebook, og liggur tú inni við gomlum føroyskum plátum, kanst tú selja fyri góðan prís. Serliga eru tað tær eldru føroysku útgávnar, sum stórir áhugi er í at ognar sær – til dømis Faroe Boys, Straight Ahead, Debess og Petersen, Hjarnar, Føstufressar, MC Res-torff og so víðari.

Nú um dagarnar var LP útgávan hjá Faroe Boys settu til sølu, og hægsta boð var eitt skifti 1400 krónur. Aðrar LP plátur verða eisini seldar fyri fleiri hundrað krónur, og góður prísur fæst eisini fyri tær gomlu singlepláturnar.

Leita eftir listastjóra

Listasavn Føroya skal hava nýggjan stjóra frá 1. mai at rokna, og nú verður søkt eftir nýggja stjóranum. Stjórin er listaligi og umsitingarlígi leiðarin á Listasavni Føroya og ábyrgd mótvegis stýrinum á savninum.

Nýggi stjórin skal hava listasøguliga útbúving á kandidatstigi ella líknandi listafakliga ella savnsliga útbúgving við royndum, sum metast at geva fakligu førleikarnar til at røkja starvið. Umsøklarar við starvsroyndum hava fyrimum.

Freistin at søkja starvið er 31. januar.

Týr anno 2019. Frá vinstri: Heri Joensen, sangari og gittarspælari, Attila Vörös, gittarspælari, Gunnar Thomsen, bassspælari, og Tadeusz Rieckmann, trummuspælari

TÝR Á FERÐ Í DEYÐARÍKI

Tað er ein orsök til, at Týr ikki hevur givið tónleik út seinastu seks árin. Nú er rockbólkurin til reiðar við nýggja útspælinum »Hel«

Týr – tónleikabólkurin við tí sermerkta rock-stílinum – gevur í mars út nýggja fløgu. Seks ár eru liðin síðani seinastu útgávu, og tí verður við spenningsi bíða eftir nýggja útspælinum frá Týr.

Týr er helst mest seljandi føroyska tónleikanavnið. Teir hava havt stóra undirtøku í útlandinum og eru eisini javnan á konsertferð í Europa og aðrastaðni.

Nýggja útgávan hjá Týr kallast »Hel« og verður útgivin av plátufelagnum Metal Blade Records. Hetta verður áttandi útgávan hjá Týr, sum fyrri aldarsskiðið fekk gjøgnumbrot í Føroyum við kvæðarocki og serliga »Orminum Langa«.

Týr hevur dyrkað eitt serstak rockslag – eitt nú við íblástri frá kvæðum,

vísnum og norðurlandskari gudalæru – og hetta hevur givið teimum nógvar fjepparar í útlandinum.

Tóku sær góða tíð

Fyrsta útgávan hjá Týr var »How far to Asgaard«, sum kom í 2002. Árið eftir kom »Eric the Red«. Frá 2006 til 2013 gav Týr út fimm fløgur: »Ragnarok«, »Land«, »By the Light of the Northern Star«, »The Lay of Thrym« og »Val-kyrja«.

Síðani hevur bólkur serliga gjørt um seg á palli og hevur ferðast víðahvar at spæla. Í fjør vóru teir millum annað á ferð í bæði USA og Russland.

– Eg fann út av, at hildu vit áfram at geva tónleik út, sum vit høvdu gjørt, fór eg at doyggja av hjartatilburði, áðrenn eg fylti 50. Tað var ein orsök til, at vit lögdu nýggjar

ætlanir og hava tikið okkum góða tíð við hesari nýggju útgávu, sigur Heri Joensen, sangari og gittarspælari í Týr.

– Tað var sera stórt trýst á okkum, tá vit innspældu onkrar av undanfarnu útgávum. Tá ið tú fert í eitt kostnaðarmikið studio, og allur tónleikurin er ikki heilt liðugur, er sera stórt trýst á at fáa alt liðugt, meðan tú ert í studio. Tað hevur við sær, at onkur mistøk verða gjørd, og sumt ikki verður nóg gott, og aftaná hevur tú eina keðiliga kenslu, greiðir Heri Joensen frá.

– Tað vildu ikki fara ígjøgnum einaferð afturat, og tí hava vit tikið okkum góða tíð við nýggju sangnum, og hetta er okkara mest gjøgnumarbeidda útgáva nakrantíð, sigur hann.

Ein onnur broyting samanborið við undanfarnu útgávur er, at Gunnar Thomsen og Terji Skibenæs hava havt størri leiklut í sangskrivningini, og tað hevur við sær, at eitt tónleikur er eitt vet harðari. Heri

Joensen leggur framvegis lög og røddir til rættis, og tí ljóðar Týr framvegis sum Týr.

13 sangir eru á nýggju útgávu, og millum sangheitini eru »Ragnars kvæði«, »Empire of the North«, »Gates of Hel« og »Alvur Kongur«. Fyrsta staklagið, »Fire and Flame« er komið út og finnist eitt nú á Spotify.

Tveir føroyingar

Týr er nú mannað við tveimum føroyingum og tveimum útlendingum. Sangarin og gittarspælarin Heri Joensen og bassspælarin Gunnar Thomsen vóru partur av Týr frá fyrstan tíð og eru framvegis við. Trummuspælarin Kári Streymoy og gittarspælarin Terji Skibenæs vóru eisini drúgvir í bólkinum, men teir eru farnir burtur úr seinnu árin – seinast Terji Skibenæs, sum gavst seint í fjør.

Avloysarar hjá teimum eru trummuspælarin Tadeusz Rieckmann og gittarspælarin Attila Vörös – annar er ungverji, og hin er týskari, ið flutti

sum barn til Ungarn at búgva.

– Hetta er tónleikarar, sum vit finga viðmæltar. Eg kendi hvørgan frammanundan, men samstarvið hevur riggað væl, sigur Heri Joensen.

Tað er eingin praktiskur trupulleiki við, at tónleikararnir eru í ymskum londum.

– Tónleikararnir í Týr hava ikki allir búð í sama landi í nógv ár, so tað eru vit vanir við. Vit senda sangir og nótar millum okkum, og annars savnast vit til venjingar og framførslur, sigur Heri Joensen.

Týr hevur spennandi konsertár fyri framman. Í næstum skal bólkurin spæla til »70,000 Tons of Metal«, sum er eitt rock-cruise úr Florida. Í apríl verður Týr á konsertferð í Europa, í mai vitja teir aftur í USA, í summar verða tað festivalar, í heyst skulu teir aftur spæla í Europa, og síðani spæla teir í londum sum Ísrael, Japan og Suðurkorea.

Almennir útgávudagurin av »Hel« er 8. mars.